

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L 800
Letna naročnina . . . . . L 1.500
Letna inozemstvo . . . . . L 2.500
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XII. - Štev. 35 (604)

Gorica - četrtek 8. septembra 1960 - Trst

Posamezna številka I. 30

UDELEŽUJ SE SLOVENSKE SLUŽBE BOŽJE!

»Od sončnega vzhoda pa tja do zahoda je veliko moje ime med narodi, in v vsakem kraju prinašajo mojemu imenu kadilo narodov — govori Gospod vojnih trum,« o daritvi sv. maše (gl. Mal. 1. 11). — Gospodovo ime je ljubezen edinorojenega Sina na lesu križa. To ime je Jagnje božje, ki je bilo za nas zaklano in darovano. V nebesih mu prinaša čiste dar in kadila vseh dvanajst rodov Izraelovih otrok in nešteta množica iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov. »To so tisti, ki so prišli iz velike bridkosti ter so oprali svoja oblačila in jih očistili s krvjo Jagnjetovo. Zato so pred božjim prestolom in mu služili noč in dan v njegovem svetišču in sedeči na prestolu bo prebival nad njimi. Ne bodo več lačni, ne žejni, tudi sonce jih ne bo peklo, ne druga vročina; zakaj Jagnje, ki je v sredi pred prestolom, jih bo paslo ter jih vodilo k virom živih vod; in Bog bo obrisal vse solze z njih oči.« (Raz. 7, 14-17).

Toda tudi na zemlji darujejo iste daritve množice iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov, skupno s čisto daritvijo Jezusa Kristusa. Prinašajo svoje daritve čistih, neomadeževanih del in se očistujejo s krvjo Jagnjetovo. Vsak narod zase in v skupnosti drugih narodov se udeležuje velike Jezusove daritve. Vsak narod pride do izraza in mora doprinesiti svoj čisti dar. Vsakdo se mora udeležiti slavošpeva Bogu s tem, da mu poje čast s pesmijo, da moli iste molitve, da prosi odpustčenja za grehe, da zadostuje božji pravičnosti za vse žalitve, da ljubi svojega bližnjega, posebno še svoj jezik in svoj rod. Tudi naš narod je poklican k temu velikemu dejanju. Ni to samo neko vabilo, marveč ukaz in dolžnost, ki veže posameznika in celoto. Cerkevna zapoved izrecno poudarja dolžnost »pobožnosti« pri vsaki sv. maši, posebno ob nedeljah in zapovedanih praznikih. Ta pobožnost prinaša Bogu čiste daritve najlepše pevske umetnosti (primerjaj samo globoko vero našega komponista Petelina Gallusa); zato izoblikuje cerkveni pevski zbor, navaja mladino k skupni molitvi pri sv. maši. Neguje slovenski jezik in ga sveto uporablja v pogovoru s Stvarnikom vseh vidnih in nevidnih stvari. Sv. Cerkev nas je vedno branila in nas bo tudi vedno branila do konca sveta pred vsakim posegom nevernikov v pravico do uporabe materinske pri službi božji. Cerkev brani narode in jim ukazuje češčenje Boga z vsemi najboljšimi zmoglostmi. Sama se raduje ob milini starocerkvenoslovenskega jezika in petja pri službi božji vzhodnih bratov. Pošilja misijonarje k vsem narodom sveta, ki so skozi vsa stoletja žrtvovali tudi svoje življenje za pravico vsakega poednega naroda, da je zapel svoj slavošpev Bogu v svojem jeziku, tako n. pr. Indijec kakor zamorec ob zvoiku skrivnostnega tam-tam, ki sega globoko v njegovo dušo in tako še nešteto narodov in ljudstev.

Bog ukazuje oznanjevanje velike božje ljubezni do človeka tudi z živo besedo. »Pojdite in učite vse narode!« Je zapoved dal Jezus apostolom. To se dogaja še vedno pri vsaki slovenski službi božji. Tudi pod fašizmom so naši duhovniki neustrahovano učili naš narod vere v Boga, ki pomeni obenem dostojanstvo človeka, spoštovanje njegove osebnosti in svobodo ter uveljavljanje v občestvu drugih narodov. Udeležuj se slovenske službe božje, če nisi ravno takrat zadržan zaradi poklicne dolžnosti; sodeluj pri slovenski službi božji! Navajaj svoje otroke in našo mladino k slovenski službi božji. Če imaš svojega otroka v Dijaškem domu ali v Zvezi tabornikov, ga sam opomni o strogi dolžnosti do sv. maše in do slovenske službe božje, kajti v zavodu mu niso še nikoli priporočili obiska sv. maše, niti ne slov. službe božje. Na letošnjem taborjenju v Martuljeku pa so mu branili k sv. maši v bližnjem Kranjsko goru, pač pa so skušali zgraditi v njem novega človeka brez Boga, s poudarjanjem same narave, ki pa je bila v tistem kraju lepa tudi pred prihodom znane stranke na oblast, mo-

goče še lepša (gl. Prim. dn. - leto XVI., št. 200, str. 4, 21. 8. 1960). Tvoj otrok naj prinaša čiste daritve Bogu, ne pa utrujenosti duha in Tebi nerazumevanja za očetovo in materino govornico in za Tvoje potrebe in skrbi, ki niso nič novega za človeka, tudi tistega brez Boga ne. Čas je, da se vsakdo otrse diktature tistih nekaj skrajnežev, ki razkazujejo svoje bolj ali manj prikrito brezboštvo tudi v pisanju z malo začetnico svetih imen, kot n. pr. Bog in Mati božja (gl. Prim. dn. o. k., str. 7). Se vol in oset sta dala Bogu čast v Betlehemiški štali, ti ljudje pa mu ne privoščijo niti velike začetnice, ki bi jo mogli najti celo v slov. pravopisu iz leta 1950 in jo seveda tudi pravilno rabiti. Niti ne govorijo »medvedkom« in »čebelicam« o čudovitem »Bogku« (gl. slov. prav.), ki je vse ustvaril. Radi bi zatrl v dušah mladih slikovito čudo božjega stvarstva z mrzlim socializmom, z nejasnostjo idej. Ti-

Evropski posveti v naglem teku

Tudi v preteklem tednu so se nadaljevala politična posvetovanja med evropskimi državniki, ki sta jih kot prva otvorila general De Gaulle in nemški kancler Adenauer v Rambouilletu pri Parizu zadnje dni julija. Zgleda, da je glavno pobudo za te razgovore dal sam De Gaulle, ki je, kot se govori in časopisi pišejo, izdelal svoj načrt o novi takto zvali koordinaciji med različnimi evropskimi političnimi, vojaškimi in gospodarskimi organizacijami. Najprej je ta svoj načrt na zaupnih razgovorih razložil Adenauerju, kateri je nato seznanil angleškega ministrskega predsednika Macmillana. To je bilo dovolj, da je pognalo kolesje evropske diplomacije v pogon. V tem drugem obdobju posvetovanj je vodilno vlogo igrala Italija, katere državnik so kljub veliki zaposlenosti z notranjimi problemi, še našli čas za zunanje politične probleme. Najprej sta se italijanski zunanji minister Segni in ministrski predsednik Fanfani sestala v Benetkah s holandskim kolegom Lunsom in nato v Rimu z angleškim podministrskim Heathom. Minuli teden pa se je mudil spet v Rimu belgijski zunanji minister Wigny, ki je prav tako ostali imel razgovore s Fanfaniem in Segnijem o evropskih problemih. V četrtek pa sta se italijanska državnik sestala s kanclerjem Adenauerjem v Varese pri Comskem jezeru, kjer je nemški kancler na počitnicah. V petek pa sta Segni in Fanfani že odpotovala z letalom v Parizu.

RAZGOVORI FANFANI-DE GAULLE

Italijansko-francoski razgovori so se vršili v gradu Rambouilletu in so se vrteli okrog aktualnih evropskih problemov. Prav gotovo je De Gaulle tudi italijanskima državnikoma obrazložil svoj načrt, kako misli o gospodarski in politični združitvi Evrope. Poročevalci časopisov vedo povedati, da tajni De Gaullov načrt predvideva ostvareitev štirih stalnih tajništvev med evropskimi državami Skupnega tržišča, katerih namen naj bi bil pospeševati večjo koordinacijo med omenjenimi državami na gospodarskem, političnem, kulturnem in vojaškem polju. V koliko to odgovarja resnici, se bo zvedelo morda drugi mesec, ko bodo vsi ti posveti zaključeni. Vendar iz vsega tega lahko sklepamo, da so v teku neke nove evropske

ho posegajo v življenje cerkvenih pevskih zborov, da bi jih odvrnili od Boga in od naroda; ponašajo se z zaslonbo nekaterih članov cerkvenih pevskih zborov, ki bi radi delali samo za božjo čast in za narod; nočejo jim pa pokazati svojega pravega namena, ki je brezboštvo, zato ker bi jih v hipu izgubili.

Toda z druge strani se že budi zavest mnogih naših ljudi, ki zopet prihajajo k slovenski službi božji, se udeležujejo romanj k Marijinim božjim potem, gnani od hrepenenja po domačnosti, po Bogu naših očetov. Mogoče ne bo več dolgo, ko bo ravno to prebujanje zavestnih ljudi snelo masko z obraza tistim nekaj prikritih domačih brezbožnikov, ki vodijo vse narodno življenje in naš jezik v tuje morje slepih in temnih idej.

Udeležuj se slovenske službe božje in sodeluj pri najsvetejši daritvi s čistimi darovi petja, glasbe, molitve, češčenja našega velikega Boga, da boš zagotovil našemu življu svobodo in dostojanstvo v veliki družini narodov, ki častijo ime živega Boga, Gospoda vojnih trum.

pobude, za katere se najbolj vneto zavzema De Gaulle. Ta je znano, da ima svoje lastne poglede glede evropskega združenja ter poravnave nasprotij med Skupnim tržiščem in Področjem svobodne menjave, ki gredo tudi preko okvira sedanjega obrambnega sistema atlantskega zavezištva. Njegova teza je namreč ustvariti tako Evropo, da se bo lahko sama tudi vojaško branila, da se ji ne bo treba več zanašati na pomoč Amerike. — Opazovalci k temu pripominjajo, da je sicer ta ideja lepa, toda zaenkrat ostane samo pobožna francoska želja.

Kakšno zadržanje so do teh zamisli zavzeli ostali evropski državniki? Adenauer se bajé ni povsem strinjal in najbrž tudi Fanfani in Segni ne. — V tem oziru se je namreč med vsemi ostalimi evropskimi državami ustvarila nekaka solidarnost, da nove pobude ne smejo oslabilosti sedanjih evropskih organizacij od Skupnega tržišča do Atlantske zveze, ampak da morajo pomagati k poglobljenemu utrjevanju evropske edinosti. Z drugimi besedami sedanje vezi med evropskimi državami na eni strani ter med Evropo in Ameriko je treba pustiti na miru, da se še nadalje razvijajo, ker so trdnega prepričanja, dalje, da je treba v sedanjih mednarodnih okoliščinah

POLITIČNE NOVICE

Hruščev 20. t. m. v New Yorku. Sovjetska agencija Tass je pretekli teden sporočila, da bo sovjetsko odposlanstvo na otvoritvi jenskega zasedanja Glavne skupščine OZN v New Yorku vodil sam ministrski predsednik Hruščev. Spremljali ga bodo še zunanji minister Gromiko, zunanji podminister Zorin, veleposlanik v Parizu Vinogradov ter veleposlanik v Londonu Soldatov. — Govori se, da bo ob tej priliki Hruščev iznesel svoje načrte o razorožitvi Srednje Evrope ter o tehnični pomoči afriškimi deželam. — Spremljali ga bodo tudi poglavarji ostalih komunističnih držav.

Hruščev na Finskem. Zadnje dni minulega tedna se je Hruščev mudil na (zasebnem) obisku na Finskem ob priliki 60-letnice finskega ministrskega predsednika Kekonnena. Temu se je prišel pokloniti tudi Hruščev, toda ne iz

Hudi zapleti v Kongu

Položaj v Kongu je še vedno zmeden in nestalen. Osrednja kongoška vlada pod predsedstvom še mladega in neuravnovešenega Lumumbe še vedno ne nadzoruje vsega ozemlja te prostrane afriške dežele, četudi so belgijski vojaki in padalci že zapustili Kongo v smislu resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov.

Najbolj bogati deželi na uranovih in bakrenih rudah, Katanga in Kasaj, sta se proglasili za neodvisni od Lumumbove vlade. V Katangi, kjer nadzira položaj Mojzes Combe, vlada mir po odhodu Belgijcev iz oporišča Kamina, kjer je ostalo samo tehnično osebje. Zmeda pa vlada v »rudniški državi« Kasaj, od koder prihajajo vsak dan vesti o bojih in spopadih med Lumumbovimi vojaškimi oddelki

ter vojaki plemena Baluba, ki so pristaši odepitve Kasaja od Konga po vzgledu Katange. Nekatera poročila govorijo celo o stotinah mrtvih in ranjenih. Združeni narodi so na lice mesta poslali svoje opazovalce, ki pa še niso poslali dovolj jasnih poročil o dejanskem stanju. Prestolnico Kakwango so bajé spet zavzeli uporniki pod vodstvom Kalonzija, ki se je pred tedni zatekel v Katango, od koder sedaj vodi gverilo proti Lumumbovim pristašem.

Kongoški predsednik Lumumba, ki je stalno zatrdjeval, da bo odhod belgijskih čet rešil vse probleme Konga, se sedaj pripravlja na ofenzivo v večjem obsegu proti uporni Katangi. Combe je od svoje strani že poslal vojaštvo na meje ter je v pripravnem stanju, da se spopade z Lumumbovimi vojaki, če bi ti skušali s silo vdreti v Katango. Dejstvo pa je, da so Belgijci s svojim umikom povečali možnost širše državljanske vojne v Kongu, kjer se pripravljajo, da se spopadejo razbesnele strasti črncev na eni in na drugi strani. — Zadnje vesti pravijo, da je proti Lumumbi nastopil tudi državni predsednik Kasavubu ter ga označil za škodljivega državi. Zmeda je sedaj popolna.

IN ZDRUŽENI NARODI?

Poslanstvo oddelkov Združenih narodov v Kongu je za sedaj omejeno na zaščito civilnega belega prebivalstva ter reda in se zato

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

ne more vtikati v notranje kongoške zadeve. Se tako so stalni ne-sporazumi med Lumumbo in poveljstvom ZN, katero Lumumba obtožuje, da drži z uporniki itd. Pred 15 dnevi je spet prišlo do ne-ljubega incidenta med Lumumbovimi vojaki ter onimi ZN. — Predstavnik glavnega tajnika Hammar-skjöld, črnc Bunche, se je vrnil v New York, kjer je osebno povedal, kako je do incidenta prišlo. Izjavil je tudi, da je glavna ovira za vzpostavitev reda in miru v Kongu nezaupljivost in sumničenje črncev do vsake pobude, ki jo napravijo Združeni narodi pri izvajanju svojega delikatnega poslanstva.

zadeve držav Latinske Amerike. Namig na sovjetsko vmešavanje na Kubo je jasen, čeprav diplomatsko zmeren. — Prav zaradi tega je kubanski delegat zapustil konferenco, ko je šla resolucija na glasovanje, in tako pokazal, da ima Kuba malo dobre volje poravnati spor z Združenimi državami. Nasprotno je res: Castro želi poglobiti spor z ameriškimi državami ter je zato priznal kitajski komunistični režim in je poslal v Peking veleposlanika.

Položaj v Jordaniji. Po bombnem atentatu na jordanskega ministrskega predsednika El Maja-lija, v Ammanu vlada mir. Materialne izvršitve atentata so obtožili dve slugi, ki sta po atentatu zbežala v Sirijo in katerih izročitev zahteva sedaj kralj Hussein. Ta je obenem obtožil Združeno arabsko republiko, da je imela prste vmes pri omenjenem atentatu. — V Ammanu se je mudil odposlanec ZN na Srednjem Vzhodu Spinelli ter predsednik Arabske lige Kasuna.

NAŠ TEDEN V CERKVI

11.9. nedelja, 14. pob.: sv. Nikolaj Tolentinski, spozn.
12.9. ponedeljek: Ime Marijino
13.9. torek: sv. Notburga, dev.
14.9. sredo: Povišanje sv. križa
15.9. četrtek: Marija Sedem žalosti
16.9. petek: sv. Kornelij, papež, m.
17.9. sobota: Rane sv. Frančiška

*

SV. NIKOLAJ TOLENTINSKI (1245-1305).

Ime Nikolaj so mu dali starši iz hvaležnosti do sv. Nikolaja škofa. Bili so dolgo brez otrok, pa so bili prepričani, da

14. nedelja po Binkoštih

Sv. maša nas svari pred grešnostjo in materializmom. To dvoje vodi namreč ljudi v propast. Sv. Pavel nas v berilu opozarja, da se naj borimo zoper mesenost in trudimo za duhovnost. Zveličar pa v evangeliju odločno obsoja poganski in življenjski materializem. Isti nam kliče, da naj iščemo v prvi vrsti božje kraljestvo in njegovo pravico. Jezusov nauk je tale:

1. *Nihče ne more služiti dvema gospodom: ni mogoče služiti Bogu in mamoni.* — Ljudje niso vsi enako pametni, enako vredni in ne enako srečni. Eni so namreč verni in drugi ne; eni moralni, drugi ne; eni so dobri, drugi pa hudobni; eni so v službi Boga, drugi pa hudega duha. Mnogi ljubijo in živijo pogansko življenje, po smrti pa bi radi imeli še nebesa. A Gospodova beseda je jasna in izven vsakega dvoma: »Nihče ne more služiti dvema gospodom... Ne morete služiti Bogu in bogastvu, Bogu in denarju, Bogu in svetnemu ugodju, Bogu in hudemu duhu, Bogu in grehu, rajnu na zemlji. Dolžni smo služiti Bogu.

2. *Služimo Gospodu Bogu!* — Naš Gospod je Bog. On je naš Stvarnik in Gospod, mi pa Njegove stvari, Njegovi služabniki in hlapci, Njegovi otroci, Njegovi sinovi in hčere. Naša sveta dolžnost je, da služimo Njemu, ki je naš Začetek in Konec, naš najvišji Gospod, naš največji Dobrotnik in

jim je Bog dal prav na njegovo priprošnjo, da se jim je rodil ta otrok.

Zivel je posebno spokorno in čisto. Zavzemal se je posebno za nevedne in uboge. S svojo krotkostjo in dobrohotnostjo je spreobrnil mnogo grešnikov. Niso zapazili na njemu nobene nepotrpežljivosti.

Ko se mu je približala zadnja ura, je prosil: »Želim se pokrepčati z Jezusom za dolgo pot. Užiti hočem angeljski kruh. Ne bojim se smrti.«

Ali poskrbiš pravočasno za sv. popotnico za svoje domače, ko so hudo bolni? Tudi ti ne odlašaj zase, ko zboliš.

poslednji Sodnik, naša večna Sreča. Vse dobrote imamo od Njega in samo v Njem in pri Njem in z Njim moremo biti popolnoma hvaležni in srečni. Zaradi tega je edino pametno in nujno potrebno, da služimo G. Bogu.

3. *Iščite najprej božje kraljestvo in njegovo pravico!* — Zal vsled izvirnega greha ni mogoče imeti raja na tem in na drugem svetu. Ta svet je le daljna podoba nebes. To življenje je le priprava na nebesa. Tukaj na zemlji je vse nestalno in nepopolno. V nebesih je pa vse trajno, neminljivo in popolno. Nebeška sreča in nebeško ugodje sta brezmejna in vekotrajna. A kdor hoče doseči nebesa, tak mora v prvi vrsti iskati božje kraljestvo in njegovo pravico. Iskati je treba Boga, Njegove pravice, Njegovo slavo in čast, Njegovo vladno in kraljestvo. Vstopiti je treba v Njegovo kraljestvo, živeti pod Njegovo oblastjo, živeti v Kristusovi Cerkvi, živeti krščansko življenje, živeti v milosti božji, delati in boriti se za božjo oblast in zmago v svetu, to je v nas samih in v drugih ljudeh. Vsakdo je dolžan storiti čim več za Boga, vsakdo v svojem okolju, delokrogu in po svojih močeh: duhovnik, vzgojitelj, učitelj, oče, mati, izobraženec, kmet, delavec, obrtnik itd. — Molimo in poskrbimo, da preneha kraljestvo greha in hudobnega duha in da bo povsod zavladal Bog! Samo božje kraljestvo je namreč do polnosti pravično in osrečujoče. To je kraljestvo miru, pravice in ljubezni.

Iz življenja Cerkve

Križ v spomin padlih

V mestu Buija v Furlaniji so odkrili križ, ki so ga postavili v spomin vsem padlim v bojih, ki so se odigrali v Furlaniji od leta 1848 do 1945. Križ stoji na neki višini nad mestom; ponoči je razsvetljen in ga je lepo videti po širni furlanski ravnini. Pri otvoritvi so bili navzoči župani Trsta, Gorice, Tržiča, Vidma, Vittoria Veneta in še številnih drugih krajev, poleg vojaških in civilnih oblasti. Pri slovesnosti je govoril minister Tessitori.

Film o kongresu v Münchenu

Neka nemška filmska družba izdeluje dokumentarni film o poteku svetovnega evharističnega kongresa v Münchenu. Film bo v kratkem prišel v kinodvorane.

Katoliška univerza v Indoneziji

Indonezijski škofje so na skupni konferenci sklenili, da bodo ustanovili katoliško univerzo v Djakarti. V ta namen so že ustanovili poseben odbor, ki bo skušal idejo čimprej uresničiti.

Komunistična enakopravnost

V indijski državi Kerala je vlada odpravila zakon, ki je določal, da Indijci, ki postanejo katoličani, ne prejmejo več državne podpore za šolo, knjige, obleko in podobno. Zakon je močno prizadejal člane najnižje indijske kaste Harijans. Krični zakon je izdala prejšnja komunistična vlada. Sedanja vlada je to krivico popravila.

Verujem v edinost Cerkve

V ponedeljek 29. avgusta se je zaključil v mestu Assisi študijski tečaj, ki se ga vsako leto udeležijo odlične osebnosti. Tečaj organizira gibanje Pro Civitate Christiana, ki ga vodi duhovnik Giovanni Rossi s pomočjo laičnih pomočnikov, ki se imenujejo prostovoljci. Letos so na teča-

ju proučevali edinost Cerkve. Študijskega tečaja, ki je trajal od 24. do 30. avgusta, se je udeležil tudi naš dopisnik.

Ker bo to zanimalo tudi naše čitatelje, bomo prinašali to poročilo v našem listu.

V tolažbo bolnikom

V Münstru je skupina mladeničev organizirala posebno pomoč bolnikom po bolnišnicah. Sami izdelujejo dokumentarne filme, zlasti iz mestnega življenja, in jih potem vrtiljo po bolniških dvoranah. Tako so bolniki stalno v stiku z življenjem v mestu in v svetu. Škof je javno pohvalil lepo delo teh mladeničev, ki vršijo vse brezplačno.

Katoliški dnevnik La Croix se uveljavlja

Naklada uglednega francoskega katoliškega dnevnika La Croix je v zadnjem letu zelo narasla. Število naročnikov se je dvignilo za 35 procentov. List se tiska sedaj v 136.500 izvodih dnevno.

Dan molitve za mir v Alžiru

V francoskem mestu Pontmain so nedavno organizirali poseben dan molitve za mir v Alžiru in na svetu. Slovesne maše v stolnici so se udeležili pariški kardinal Feltin in mnogi drugi francoski škofje.

Nove določbe o brevirju in sveti maši

Uradni list Svete Stolice je prinesel nove določbe glede opravljanja daritve svete maše in glede duhovniške vsakodnevne molitve, to je brevirja. Nove določbe so za duhovnike izredno važne, verniki pa bodo njihov pomen le polagoma občutili.

Molimo za naš rod

Marijin praznik na Opčinah

Prišla je druga septembrska nedelja in zopet se zgrinjajo množice primorskih vernikov na Opčine, kjer bomo na veličastnem prazniku počastili Božjo mater in tako v najlepši obliki ponovno izpovedali svojo vero.

Za lep potek praznika dajemo sledeča zadnja obvestila in navodila:

SPORED PRAZNIKA: Ob 4. popoldne sveta maša s skupnim petjem, mašuje g. dr. Stanko Janežič; sledi slovesna procesija, ki jo vodi prevz. tržaški g. škof; sklepni govor ima prelat dr. Jakob Ukmar, nato posvetilno molitev, zahvalna pesem, blagoslov in nato darovanje v cerkvi. Sklep se bo vršil na »Brdini«, to je velik trg sredi vasi blizu cerkve. Tam bo zvečer tudi godbeni koncert.

SPORED PROCESIJE: Križ, šolska mladina, Marijine družbe in za njimi vsa dekleta, skavtini, nar. noše, kip s spremstvom, tržaški g. škof z asistenco, cerkveni pevci, žene in vmes godba iz Trebč. — Mar. družbe gredo v sledečem redu: Marijin dom, Rojan, Sv. Ivan, Mačkovelje, Dolina, Opčine. — Prosimo izrecno može in fante, naj stopijo v procesijo takoj za salezijansko godbo in nikakor ne na koncu za ženskami. — Vsi cerkveni pevci in vse žene v drugem delu procesije gredo ob straneh vde: razdalja med dvostopi naj ne bo preveč široka. — Ponovno prosimo, prinesite v procesijo veliko cvetja in kolikor je mogoče, pridimo v svetlih oblekah. Prinesite tudi listke s posvetilno molitvijo Mar. brez. Srcu. — Prinesite cerkvene zastave.

STROSKI PRAZNIKA: Naj nihče ne zameri, ker moramo zapisati tudi sledeče: že parkrat se je v zadnjih letih zgodilo, da so po našem velikem skupnem prazniku ostali dolgovi. Letos naj se to ne zgodi, čeprav smo z velikimi plakati stroške še povečali. Ko se bo procesija vračala na vaški trg, bo vsak lahko dal svoj dar za kritje stroškov. Zbiralo se bo tudi med

sklepom in sledilo bo darovanje v cerkvi kakor vsako leto. Naj res ne bo nikogar med nami, ki more in ne bi dal svojega prispevka za skupni praznik. Zelo mučno je, da moramo to pisati in še bolj mučno bi bilo, če bi tudi letos padli novi dolgovi na opensko župnijo zaradi skupnega praznika. Prosimo blagohotnega razumevanja in za skupno delo skupno pomoč. Vsem rojakom na veselo snidenje pri Materi božji na Opčinah!

RADIO: ODDAJA V NEDELJO OB 12^h: MARIJINO SLAVJE NA OPČINAH

Slovesnost se vrši ob vsakem vremenu in se v nobenem slučaju ne prenaša na poznejši čas.

Izpuščeni duhovniki

Kot vedo povedati ljudje z onstran meje, je bil izpuščen na svobodo č.g. Ivan Hlad. To je zadnji pripornik, obsojen na znanem tolminskem procesu, ki je bil sedaj pomiloščen.

Sredi marca leta 1952 je slov. kom. partija imela za potrebno, da za dosego svojih namenov ostraši slov. duhovščino in ji vzame ugled pred ljudstvom. V ta namen so priredili »tolminski proces« zoper skupino duhovnikov in laikov s Tolminske. Obtožili so jih: sodelovanja z okupatorjem med vojno, špijonaže po vojni in pa rovarjenja zoper CMD in ljudsko oblast. Obtoženi in obsojeni so takrat bili:

g. Ivan Kobal, župnik v Kobaridu, na 18 let ječe;
g. Ivan Hlad, župnik v Logu pod Mangartom, na 16 let ječe;
g. Ljubo Marc, župnik v Drežnici, na 10 let;
g. Karel Klinton, župnik na Libušnjem, na 9 let;

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Lep uspeh

Prof. Franc Grivec iz Ljubljane spada med najboljše poznavalce življenja in dela bratov sv. Cirila in Metoda. O tem pričajo številne razprave in zlasti knjiga o svetih bratih, ki je pred leti izšla v Ljubljani.

Pred kratkim je pa njegova knjiga o svetih bratih izšla v nemškem jeziku, in sicer pri založbi Harrassowitz v Wiesbadenu v Nemčiji pod naslovom »Franz Grivec, Konstantin und Method — Lehrer der Slaven«.

To ni prevod prve knjige, ampak skoraj čisto novo znanstveno delo o svetih bratih. Poleg kritično podanega življenjepisa so v knjigi važna poglavja o glagolici, slovanski liturgiji, staroslavskem jeziku in spomenikih, staroslavski literaturi itd. Veliko pozornost je avtor posvetil kritiki virov, kar je za spoznanje dela svetih bratov izredno važnosti.

Delo zasluži vso pozornost in upamo, da bo v veliki meri pripomoglo k spoznanju slovanskega sveta, ki je iz krščanske ideje zadobival moč za svoj obstoj. Obenem tudi upamo, da bodo s to knjigo tudi v širši javnosti priznane zasluge prof. Grivca za cerkveno edinost, kateri je posvetil toliko svojih skrbi in dela.

L.

Umril je glasbenik Anton Lajovic

V nedeljo 28. avgusta je v Ljubljani umrl za težko boleznijo v dvainosemdesetem letu starosti veliki slovenski skladatelj, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Anton Lajovic.

Skladatelj Anton Lajovic se je rodil pred 82 leti na Vačah pri Litiji. Ko je končal ljubljansko gimnazijo, je odšel na Dunaj in tam študiral pravo na univerzi in kompozicijo pri Robertu Fuchsu na konservatoriju. A pravo ni bilo ne edino ne najvažnejše področje njegovega udejstvovanja. Mnogo bolj ga je zanimala glasba, ki ji je posvetil večji in globlji del svojega ustvarjalnega bivanja.

Lajovic je stopil v slovensko glasbo v trenutku, ko so začeli izhajati Novi akordi in so postala moderna stremiljenja še inetnzivnejša kot dotlej. Kmalu se je kot skladatelj našel samobiten, z lastno in slovensko čustvenostjo prepojen izraz. Pisal je zbere, dvospeve in trospeve s klavirjem, samospeve. V njih je široko razpel melodijo, harmonije so zazvenele razkošno. V samospevih je skladatelj še posebej težil za tem, da bi dosegel uravnoteženo celoto solističnega in klavirskega parta.

NAGROBU KARD. STEPINCA

Pot me je te dni zanesla v Zagreb. Vleklo me je v stolnico, da bi videl grob kard. Stepinca. Ko sem vanjo vstopil, sem zagledal pri vratih večje obvestilo v hrvaškem, latinskem, angleškem, francoskem, nemškem in italijanskem jeziku, da je kardinalov grob za glavnim jetarjem. Ob grobu je klečalo mnogo ljudi. Na marmornati plošči, ki zapira grob, je bilo prižganih mnogo sveč in bilo je tudi mnogo svežega cvetja. Ob plošči pri zglavju groba je črn okvir, na katerem je pritrjen odtis (maska) kardinalovega obraza s škofovsko kapo. Povedali so mi, da prihaja na grob mnogo ljudi, med katerimi je mnogo tujcev iz najrazličnejših držav.

t. m.

Toda zakaj ni obvestila tudi v slovenskem jeziku? V Zagreb prihaja na Stepinčev grob gotovo več Slovencev kot Francozov ali Italijanov. (Ured.)

g. Robert Zadnik, župni upravitelj v Solkanu, na 18 mesecev;

g. Stanko Sivec, bogoslovec z Livka, na 3 leta;

g. Sturm, kobariški organist, na 8 let.

Vsa slov. javnost je takrat vedela in bila prepričana, da je to le političen proces in da so vsi obtoženi in obsojeni nedolžni. Kljub temu so morali vsi presedeti v zaporu in na prisilnem delu lepo število let. Vsi obtoženi na manjšo kazeno, so jo v celoti prestali. Drugi so bili kasneje pomiloščeni. Prvi je prišel iz zapore g. Klinton, sledil mu je g. Marc, letos pa sta bila izpuščena še g. Kobal in za njim, kot zadnji v tem številu, g. Hlad; oba sta prestala po osem let zapore. In zakaj? Pojasni nam izjava državnega tožilca tov. Bajca, ki je zastopal obtožbo na procesu: »Demokratski sodniki so sužnji dokazov, mi socialistični pa sodimo po svoji socialistični vesti in morali.« Ta vest in morala jim je takrat narekovala, da so sedem nedolžnih ljudi obsodili na tako dolgo kazeno. — Dobro, da se je sodnikom vsaj po 8 letih zbudila njih socialistična vest in so vsaj deloma popravili storjeno krivico.

Nikarja pa ne pomeni to, da je partija popustila v boju zoper vero in duhovščino. Le taktiko je spremenila. Cilj ostane še naprej isti, njih socialistična vest in morala tudi.

Poroka slovenskega para v New Yorku

V soboto 27. avg. 1960 sta se v slovenski cerkvi sv. Cirila v New Yorku poročila gđc. Cvetka Saksida in g. prof. Janez Mahnič. Nevesta se je rodila v Ljubljani, a je od leta 1942 živela v Gorici, od koder je 1956 emigrirala v USA. Zenin je po rodu iz Mirne peči na Dolenjskem. 1944 do 1949 je poučeval na slov. srednjih šolah v Gorici in v Trstu. Sedaj poučuje zgodovino in francoščino na angleških šolah v Kanadi.

Novemu paru naše iskrene čestitke!

Sončni in viharni dnevi Svetih Višarij

IV.

Petstoletnica božje poti

Po francoskih vojnah je potekalo življenje na Sv. Višarjah in v dolini pod njimi še kar mirno. Množice romarjev so se z vseh strani zgrinjale na Marijino goro, posebno s Koroške in pa s Kranjske, ki sta najbližji. Tudi Goriška je bila častno zastopana, saj se najstarejši ljudje še danes z veseljem spominjajo, kako so romali na Sv. Višarje peš ali z vozom. Bilo je to romanje, ki je trajalo en teden ali tudi več. Zato so bili pa tudi odpustki večji kot so danes, ko moreš na Sv. Višarje v enem samem dnevu gor in dol iz Gorice ali celo iz Trsta. Kot pričajo stari zapiski, so tedaj romali na Sv. Višarje le Slovenci in Nemci, Italijanov tja gor skoro ni bilo. Zato je tudi služba božja bila le v slovenskem in nemškem jeziku. Šele po prvi vojni, ko je Kanalska dolina prišla pod Italijo, so se začela na Sv. Višarje tudi romanja italijanskih vernikov iz videnske škofije.

V takem mirnem ozračju so na Sv. Višarjah obhajali petstoletnico Marijine božje poti leta 1860. Kronika ve povedati, da je celovški škof Wiery dosegel od sv. očeta Pija IX. izredno sveto leto za vse svetovišarske romarje. Zato je prišlo na božjo pot zelo veliko ljudi. Slovesnosti jubilejnega svetega leta so se začele na predvečer praznika Kristusovega Vnebohoda. Po vseh cerkvah v Kanalski dolini so zvonovi s prazničnim zvonjenjem naznanjali veliki dogodek. Nato so si sledile romarske procesije druga za drugo. Velikih romarskih procesij, ki so jih po starem običaju slovesno sprejeli pri kapelici, je bilo tisto leto 86. Pridigali so, spovedovali in obhajali, da je bilo za tiste čase res nekaj izrednega. Značilno pa je, da je bilo dosti več slovenskih govorov, namreč 109, kakor nemških, ki jih je bilo komaj 56. Sv. maš so opravili v teku leta 1477; nekatere dneve so jih imeli do 20; na angleško nedeljo celo 26. Obhajali so pa toliko, da so nekatere dni delili sv. obhajilo ne samo v cerkvi, temveč tudi zunaj cerkve. Razdelili so tako 102 tisoč obhajil. Pomisliti pa moramo, da pogosto sv. obhajilo takrat ni bilo še v navadi in da so zato obhajani bili na Sv. Višarjah povečini tudi spovedani.

V jubilejnem letu 1860 je bil najodličnejši romar na Sv. Višarjah celovški škof msgr. Wiery. Ta je obiskal božjo pot 24. septembra, imel tam sv. mašo in pridigo v slovenskem in nemškem jeziku, kajti obvladal je oba jezika svojih vernikov. Iz Gorice je tisto leto poromal na Marijino goro stolni prošt baron Codelli. Pozneje sta bila na Sv. Višarjah nadškofa Zorn in zlasti še nadškof Franc Borgia Sedej.

Nekoč sta bila dva župnika...

ZGOBBA ZA DANAŠNJE DNI

Prvi je pogosto zabavljal in se jezil, ker mu ni šlo vse, kakor bi hotel in kot bi moralo iti. Njegovi župljani so se ga naveličali in mu pravili večni zabavljač in godrnjavec.

Drugi je rekel: »Jeziti se in zabavljati je brez pomena, opravič vse rajši zlepa. Na prižnici govorim samo vzpodbudno ter opustim vsako zbadljivost in jeza.« — »Je li to sploh pridiga,« so se menili njegovih poslušalci, »tako dolgovorno klobasanje brez vsakega jedra!«

Prvi je hotel imeti lepo cerkev, zato je pogosto prirejal zbirke in ofre. To je pa jezilo njegove farane, da so mu naredili ime — večni berač.

Drugi je menil: »Nočem vedno iskati denarja. Če ne bo šlo naglo z restavriranjem in olepšavo cerkve, bo šlo pa bolj polagoma.« Župljani so pa godrnjali: »To da je župnik? Človek brez vsake energije in odločnosti; pri njem se bo vse zanečarilo in propadlo!«

Prvi je pogosto in dolgo pridigal. Se o počitnicah je imel verske ure za mladino. To se je zdelo njegovim vernikom le pretrano. »Klepetalo — so menili — ki ne zna nikoli nehati, je tudi zlo.«

Drugi se je držal pravila, da dolge pridige ne pomagajo dosti, ker ljudje zaspijo, zato je pridigal samo po pet minut, razen ko je čital stara in nova pastirska pisma; o poletnih počitnicah sploh ni pridigal nikoli.

»Ta se ima dobro,« so se pomenkovali ljudje, »dva meseca ne dela prav nič, drugi deset pa prav malo.«

Prvi je bil strog ter je včasih tudi s ribo pomagal, da je šel učencem kaj v glavo. Pa so se starši užalili in razjarili: »Se enkrat naj se upa dotakniti mojega otroka, bo že videl, s kom ima opraviti!«

Drugi je bil mehkosrčen. Ko je postalo v šoli razgrajanje že neznosno, se ni jezil, smehljaje se je samo rekel: »Otroci se znajó sami vzgajati!« Ljudje pa so bili drugačnega mnenja: »To je svinjarija! Otroci uganjajo pri njem, kar hočejo! V prejšnjih časih so nas bolj držali; dobili smo jih kot toče!«

Prvi je hotel, da bodo otroci nekaj znali. Nagal jim je dosti učenja, ljudje so pa godrnjali: »Se vidi, da župnik nima ravne v hlevu in ne njiv, sicer bi ne dal otrokom toliko se učiti. Preveč jih nauči!«

Drugi sploh ni dajal nalog in tudi v šoli ni preoblagal otrok z učenjem. Starši pa niso soglašali: »Čemu imamo sploh našo novo šolo? Saj se nič ne učijo: Jaz znam še zdaj polovico katekizma na pamet, ti smrčavci pa postajajo vedno slabši in bolj leni!«

Prvi je nosil in kadil doma tudi dolgo pipo. »To ne pristoji duhovniku — so govorili — župnik mora polagati več pozornosti naoliko in fino obnašanje!«

Drugi ni kadil. Pa so se menili možje: »Zaradi tega ne izgleda bolj svetniški. To sploh možak ni!«

Prvi je hodil v gostilno, zvečer, dvakrat ali trikrat na teden, ker je rad prišel v družbo. Strojne ženske so mu pa oponašale: »Nima zadosti, kar doma popije, še v gostilne hodi!«

Drugi ni šel v gostilno in je bil celo abstinenčnega udruženja, kar pa ljudje niso vedeli. Pogovarjali pa so se: »Bi ne bilo nič slabega, če bi tu pa v gostilni spil kak kozarec vina z prijatelji. Ni treba, da je tak svetohlinec!«

Prvi je bil že od mladosti športnik. Tudi kopat se je šel večkrat. To je bilo pa nadomestje za odveč: »Ste že slišali? Naš žup-

nik telovadi in se hodi kopat. Nima prav nobene dostojnosti!«

Drugi ni imel pojma o športu. »Ta medved ti vedno doma čepi,« so se jezili ljudje, »ta gotovo ni pravi župnik za našo moderno mladino.«

Nekega dne sta oba župnika tožila svoje gorje staremu dekanu, ki je imel veliko življenjskih izkušenj. Dekan jima je za svet in tolažbo povedal pregovor: »Stori tako ali drugače, bo vedno narobe. Ustredi vsem ljudem je umetnost, katere ne zna noben človek, še Bog ne.«

(Po Kath. Sonntagsblattu R. L.)

Umrl je televizijski napovedovalec Mario Riva

V nedeljo 21. avgusta zvečer se je v veronski areni ponesrečil popularni italijanski igralec in televizijski napovedovalec Mario Riva. Padel je z odra in si pri tem zlomil tri rebra in eno hrbtnično vretence. Prepeljali so ga v veronsko bolnišnico

ANDREJ BRATUZ

VIII. pevski festival v Arezzu

Tekmovanje pevskih zborov se je vršilo po določenih predpisih, kot jih pač ima vsaka tovrstna prireditelj. Pevski zbori so bili razdeljeni na tri kategorije: mešani zbori, moški zbori in folklorna pesem. Po en zbor je lahko nastopal tudi v dveh kategorijah in bil tudi dvakrat nagrajen. Izven kategorije pa je bilo še tekmovalje za gregorijansko petje, katerega se je udeležilo le manjše število zborov.

Zbori prve in druge kategorije so odpeli po dve obvezni pesmi, prvo za izločitveni, drugo za finalni nastop. Poleg tega pa so imeli zbori na razpolago po eno pesem proste izbire, bodisi cerkvene ali svetne vsebine. Tako za mešane zборе: A. Scarlatti: Ad Te Domine levavi animam meam in J. Wilbye: Lady, when I behold (madrigal). Za moške zборе pa: J. Des Prez: Kyrie iz »Missa Mater Patris« in G. Croce: O gramo Pantalona. Folklorna skupina pa je imela štiri proste pesmi, po dve za vsak nastop.

Koncerti so se vršili od četrta 25. avgusta do nedelje 28. avg. s celodnevним sporedom. V nedeljo pa so bili po raznih areških cerkvah pri sv. mašah cerkveni koncerti, ki so jih imeli nekateri izmed nastopajočih zborov. Posebno zanimiva je bila izvedba Brittenove »Missa Brevis« za deški zbor in orgle, ki je bila sploh prvič izvajana v Italiji. Pri tej maši so sodelovali kar trije mladinski zbori in še zbor oo. kamaldolcev. Brez dvoma je bila izvedba te maše poizkus prilagoditve drzne moderne kompozicije liturgičnim potrebam, a mislim, da se vsenoj v tem primeru muzika ne sklada popolnoma z religioznimi zahtevami.

Nemogoče bi sedaj bilo naštevati posamezne zборе, njih programe, tehnično izvedbo in interpretacijo. Tukaj se moramo omejiti le na nekaj oznak in ugotovitev splošnega značaja.

Kot je bilo že omenjeno, so nastopali pevski zbori iz raznih držav. Številčno so bili tako zastopani: Italija (18), Grčija (3), Zah. Nemčija (3), Avstrija (2), Velika Britanija (2) ter po en zbor iz Švice, Francije in Španije. Ziriya je bila sestavljena iz priznanih glasbenikov raznih držav, med katerimi je bil tudi znani italijanski pianist A. Benedetti Michelangeli. Za meša-

in zdelo se je, da je že izven nevarnosti, ko ga je nenadoma napadla pljučnica, kateri je dne 1. septembra podlegel. Bil je star 47 let. Bil je splošno znan kot sobotni organizator rubrike »Il Musichiere«. Bog ga je na višku njegove slave iztrgal iz posvetnih iger in začel z njim božjo igro.

Pred sedemnajstimi leti se je ločil od svoje prve žene ter je vzel drugo, igralko Diano Dei, s katero je imel tudi otroka, sedaj osemletnega Antonella. V svoji borbi med življenjem in smrtjo pa se je Riva končno odločil za Boga. V trenutku popolne jasnosti je prosil za duhovnika. Spovedal se je in potem z veliko pobožnostjo prejel sveto popotnico.

Italijanski časopisi komaj mimogrede objavljajo vest, da se je Mario Riva odpovedal Diano Dei, kar je njo silno potrló. Duhovnik je bil pri njem do zadnjega zdihljaja in mu podelil še poslednje maziljenje. Smrt Maria Rive je vzbudila po vsej Italiji silno žalost. Njegovega pogreba v Rimu se je udeležilo nad 200 tisoč ljudi. Italijansko ljudstvo je hotelo na vse načine izkazati svojemu priljubljenemu igralcu zadnjo čast. Največjo nagrado za dolgoletno službo v zabavi ljudi pa mu je dal Bog sam, ko mu je izkazal največje usmiljenje sprave z Njim.

ne zборе je dobil prvo nagrado francoski zbor La Psalette d'Orleans iz Orleansa, drugo nemški zbor »Monteverdi« iz Hamburga, tretjo zopet nemški zbor Kaufbeurer Martinsfinken iz Keuferena; četrto mesto pa si je osvojil tržaški zbor »Tartini«.

V drugi kategoriji za moške zборе je dobil prvo nagrado zbor Gruppo Polifonico »G. P. da Palestrina« iz Padove, drugo pa španski zbor Agrupacion Langreana Coro Santiaguin.

V tretji kategoriji (folklorna pesem) so zmagali nemški zbor Kaufbeurer Martinsfinken, grški zbor iz Lamia ter Jugendkammerchor Wachau iz Avstrije.

Prvo nagrado za gregorijansko petje pa je dobil zbor »Associazione Polifonica S. Cecilia« iz Sassarija.

Brez dvoma sta najbolj važni in zahtevni prva in druga kategorija tako glede programa, kakor glede izvedbe. Pri tem se namreč pomerijo zbori v repertoarju izrazito klasičnih del, polifonskih in modernih, t. j. v tistem, v čemer zbori lahko pokažejo svojo zrelost in sposobnost. Polifonija namreč pomeni za pevske zборе odločen korak v svet širše pevske kulture, in je za pevske zборе to, kar pomeni, recimo, dijakom matura za vstop na vseučilišče. Bogastvo polifonske glasbe, od Palestrine do Scarlattija, od našega Gallusa ter O. Lassa do flamskih in angleških mojstrov je namreč v estetskem oziru čudovito in neprecenljivo; v tehnično-interpretacijskem pogledu pa je preizkusni kamen za uveljavitev nekega zboru. Zato bi bilo potrebno, da bi tudi naši pevski zbori, v mejah možnosti, bolj posegli v neizčrpano zakladnico polifonične glasbe. S tem bi si nujno oplenili okus in razširili obzorja pevske kulture. Je pa seveda ta glasba tudi nekoliko težje dojemljiva, ker zahteva več duhovne poglobitve, rafiniranosti in tehnične preciznosti.

Sedaj bi se rad nekoliko zaustavil ob nekaterih posameznih zborih, ki so bolj izstopali iz ostalih in dosegli tudi razne nagrade.

Francija se je že večkrat predstavila v Arezzu z različnimi zbori. Letos je poslala zbor La Psalette d'Orleans. Ta zbor se odlikuje po fini in graziozni interpretaciji.

»Premislite dobro,« me je še opomnil na koncu, »in zavedajte se, da mi imamo sredstva, ki vas bodo prisilila, da nam izpoveste vse svoje zločine.«

S to opombo me je odposlal. Jetničar me je po isti poti peljal nazaj v mojo celico; med potjo pa so me še enkrat vprašali po imenu in priimku ter me istočasno povabili, naj se podpisem v neki register. Bila pa je stran v registru pokrita s papirjem, tako da nisem videl drugega kot samo črto, kjer sem imel podpisati. Razjezilo me je: »Kaj je to, kar moram podpisati?« sem vprašal. »Nič takega,« so mi odvrnili, »dovolj je, da tukaj napišete svoje ime in priimek.« — »To me ne zanima; hočem vedeti, kaj je to, kar moram podpisati. Mislim, da imam pravico vedeti, prej ko podpisem, kaj sploh podpisem.«

»Oh, kako si nezaupljiv! Kaj pa si tako radoveden? Ali ne vidiš, da je samo navaden register onih, ki so bili izprašani? To rekoč, je za hip odmaknil papir in tako sem mogel videti, ne da bi jih razločil, skupino drugih podpisov. Tedaj sem podpisal.

(Se nadaljuje)

Človek ima vtis, da se vsi glasovi nekam naravno spajajo ter da se v svojem izvajanju izogibajo vseh ekstremov, ki jih nekateri le preradi poudarjajo. Posebno lep je bil nastop na zaključnem koncertu, kjer so francoski pevci znova dokazali, da so si zaslužili prvo nagrado.

Znano je, da se Nemci, kot pač bolj ali manj vsi srednjeevropski, zlasti slovanski narodi, odlikujejo po bogastvu zborovske tradicije. Iz tega je razvidno, da lahko pričakujemo od njih dobre zborovske skupine. In res, Nemci (kakor tudi Avstrijci) nas niso razočarali. Med najboljšimi zbori sploh, lahko rečem, je bil zbor »Coro

Olimpijske igre 1960

Kakšne so možnosti za dosego novih rekordov v atletiki, je še danes skrivnost. Olimpijske igre so se letos začele na robu nemogočega. Toda stroj-človeško telo nam je že večkrat nudil velika in lepa presenečenja. To smo najbolj opazili pri atletiki in plavanju, to je pri tistih sportih, kjer se da atletov napor točno izmeriti v časih in merah. Seveda je atletom prišlo mnogokrat na pomoč izboljšanje športnega orodja v teku desetletij, toda glavni činitelj je in bo ostal dober trening, vztrajnost in neinteresirana predanost plemenitemu cilju športa.

Čeprav so nekateri tehnični vodje, med katerimi sam Brutus Hamilton, predvidevali malo senzacionalnih rezultatov, olimpijske igre 1960 športnih amaterjev niso razočarale.

Tako smo do sedaj videli že mnogo podelitev res odlično zasluženih zlatih kolajm. Po zaslugi nove generacije ameriških »super-atletov«, kakor jih je že kdo imenoval, so rimske poletne igre pridobile tudi na senzacionalnosti, saj potem ko smo prisostvovali v olimpijskem bazenu plavalnim tekmam, posebno še štafeti 4x200, se človek nehotе vpraša, ali je sploh mogoče narediti kaj boljšega v tej disciplini. Naj omenimo najboljše, zaradi katerih je prišlo do res neverjetnih »exploits«: Jamanaka, Rose, Fukui, Harrison. Ni treba, mislim, pripomniti, da so Amerikanci podrlí starí svetovni rekord. Časi so bili: Harrison 2'3"4, Black 2'1"9, Troy 2'2"9, Farrel 2'2"4.

Krasno so se izkazali Amerikanci tudi v teku na 110 m z zaprekami. Favorit črnc Lee Calhoun, je zmagal, pa čeprav za las pred svojima rojakoma Mayem in Johnsonom s časom nemškega svetovnega prvaka Laureja 13"2. Ta uspeh mu je seveda prinesel tako zaželeno zlato kolajno. Italijanom je do sedaj dal največ zadoščenja tekač Berruti, ki je osvojil zlato kolajno v teku na 200 m s časom 20"5.

V tržaških športnih krogih vlada še vedno veliko zadovoljstvo, ki ga je prinesla zmaga Tržačana Benvenuti v boksu, proti Rusu Radonjaku. V boksu sta od Italijanov odnesla zlate kolajne še: Musso, ki je premagal po točkah Poljaka Adamskega in pa De Piccoli, predstavnik težke kategorije, ki je odnesel zmago Bekkerju s k.o. v prvi rundi.

Vzdevek »črna gazela« pa si je zaslužila ameriška črnka Wilma Roudolph, ki je tekla na 200 m s časom 24". Za gotovo lahko rečemo, da bi se mlada črnka še boljše plasirala, če bi ji ne bil veter tako nagajal. Toda kljub močnim vetrnim sunkom, je Roudolphova prišla na cilj z nič manj kot s 4/10 pred Nemko Heinejevo in najmanj 7/10 pred grupo ostalih tekmovalk. Vsi gledalci so imeli priliko občudovati njen krasni stil, sproščenost in lahkotnost, lastnosti, ki so jo definitivno potrdile za največjo tekačico sveta. (V teku na 100 m je bila Roudolpho-

Monteverdi dell'Istituto Italiano« iz Hamburga. To je sicer nemški zbor z nemškim pevovodjem, ki pa spada pod okvir ital. kulturnega zavoda v tem severnemškem mestu. Zato je tudi repertoar tega zbora nekoliko pisan, kar pa nikakor ne zmanjšuje njegove vrednosti. Ta zbor, ki je nastopil že na otvoritvenem večeru, preseneča po polnosti svojih glasov ter po krasni markantni interpretaciji. Loteva se vseh skladb — od polfonije, preko klasične in romantične pesmi tja do narodne pesmi in drznih dodekafonskih skladb.

(se nadaljuje)

va prva ženska, ki je tekla to razdaljo z neverjetnim časom 11").

Kot zadnje si danes ogledimo še nogometno tekmo Jugoslavija-Italija. Kot vemo so prišle v finale za nogomet štiri države Jugoslavija, Italija, Danska in Ogrska.

Televizija nam je v ponedeljek predvajala drugi polčas tekme med Jugoslavijo in Italijo in s tem vsaj malo potolažila vse tiste, ki so trdili, da bi moral RAI prenašati več nogometnih tekem, z ozirom na dejstvo, da je to eden izmed najbolj popularnih športov, ne samo v Italiji, ampak tudi drugod po svetu.

Oba polčasa sta se končala z rezultatom 0:0. Sele v nadoknadnem polčasu so Jugoslovani zabilí prvi gol. Takoj nato pa so Italijani izenačili. Tekma se je torej končala izenačeno, in zmagovalca je moral določiti žreb. Nekaj trenutkov napetosti in iz kloбуka je prišel listek z napisom Jugoslavija. Čeprav so mnenja strokovnjakov različna, mislim, vseeno, da je žreb prav določil zmagovalca: kajti čeprav se Jugoslovani marsikdaj niso izrazili kot odlični strelci, so bili pa tehnično na višji ravni kot njihovi nasprotniki in so nam nudili lepo in koordinirano igro.

L. V.

Radio Trst A

Teden od 11. do 17. septembra 1960

Nedelja: 8.30 Poslušali boste... Od nedelje do nedelje na našem valu. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 15.40 Ljubljanski vokalni kvartet. — 17.40 Operne arije in dueti. — 18.00 Turistični razgledi. — 19.45 XVII. olimpijske igre. Posebno poročilo iz Rima. — 22.10 Debussy: Godalni kvartet v g-molu, op. 10. — 22.40 Slovenske ritmične popevke.

Ponedeljek: 18.00 Predavanje: »Pat Boone, pevec, igralec, pisatelj in še marsikaj«. — 19.00 Oddaja za najmlajše: »Kraljevič Ivan«, pravljica; igrajo člani RO. — 20.00 Sportna tribuna. — 20.30 Smetana: »PRO-DANA NEVESTA«, opera v treh dejanjih.

Torek: 18.00 Predavanje: »Galilejeva izpopolnitev daljnogleda«. — 19.00 Utrinki iz znanosti in tehnike. — 19.20 Berliozove in Ravelove skladbe. — 21.00 »Potovanje na Mars«, radijska zgodba - 19. slika; igrajo člani RO. — 22.00 Umetnost in življenje: »Razmišljanja po 21. filmskem festivalu v Benetkah«. — 22.15 Dvorak: Simfonične variacije za orkester, op. 78.

Sreda: 18.00 Z začarani police: »Gašper postopač v šoli«. — 19.00 Nove afriške države: (10) »Madagaskar«. — 21.00 »Seviljski brivci«, komedija v treh dejanjih; igrajo člani RO.

Četrtek: 18.00 Predavanje: »Današnji lov na kite«. — 19.00 Evropa-stop! Iz popotne beležnice mladega rodu. Sestavlí Drago Stoka. — 21.00 Obletnica tedna: Josip Tavčar: »Tristoletnica rojstva pisatelja Daniela de Focea«. — 21.15 V spomin Luigia Cherubinija: Simfonija v D-duru. — 22.00 Iz sodobne književnosti: »Bonaventura Tecchi in njegova knjiga: »Gli egoisti«. — 22.15 Poje »Duo sa Kvarnera« z orkestrom Franca Russa.

Petek: 18.00 Predavanje: »Tibor Déry, pisatelj in človek«. — 19.00 Po davnih cestah: »Po jantar na obale severne Evrope«. — 19.20 Skladbe Dimitrija Sostakoviča in Arama Kačaturjana. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.00 Znanost in tehnika: »Obisk v termoelektrarni Santa Barbara«. — 22.15 Koncert pianista Pavla Sivica.

Sobota: 15.00 Koncert operne glasbe. — 10.00 Znamenita dela starega veka: (9) »Čudoviti templji v Haiderababu«. — 17.00 Igra Avsenikov kvintet. — 18.00 Žena in dom. — 19.00 Slovenski književniki v pismih: (10) Fran Saleški Finžgar. — 20.40 Slovenski oktet. — 21.00 »Potovanje na Mars«, radijska zgodba - 20. zadnja slika; igrajo člani RO. — 22.00 Beethoven: Simfonija št. 5 v c-molu, op. 67.

Vohun iz Vatikana 17

Po pismu o. Petra Leonija
prij. Mariza Perat

Pred preiskovalnim sodnikom

Zaprli so me nato za tri ali štiri dni v neki drug box. Ko sem nato dobil ukaz, naj se uležem in naj spim, sem se zavedel, medtem ko sem premišljeval, kako naj ta ukaz izpolnim, da v tej škali nisem sam; in tedaj sem tudi prvič v svojem življenju spoznal stenice, te neločljive prijateljice vsega poznejšega jetništva.

Prvo izpraševanje

Medtem ko sem se otepal te nadloge, je vrhu vsega prišla še druga neprijetnost. Moj preiskovalni sodnik. Te sovjetske zvezice sem namreč dobro zavedajo, da so njihova dejanja podla in nečloveška, in zato jih delajo najraje v temi.

Šlo je proti 11. uri zvečer, ko so se nenadoma hrupno odprla vrata. Približal se mi je jetničar in me polglasno vprašal po imenu in priimku. Nato mi je rekel uka-

zal, naj se oblečem. V naglici sem se napravil in čakal. Medtem je ječar zopet odšel in treba je bilo čakati precej časa, dokler na hodniku ni bilo nikogar več slišati, kajti Bog varuj, da bi se jetnik srečal s kakšnim drugim sotrpinom. Končno je bila pot prosta. »Naprej!« Treba je hoditi hitro, z rokami za hrbtom in ne da bi pogledal ne na desno ne na levo. Tako pridemo do stopnic in tukaj se ustavimo ter čakamo na dvigalo (v Lubjanki so namreč vsa moderna tolažilna sredstva). Toda to dvigalo služi razen tega v še neki drugi namen, namreč v ta, da imajo jetniki na ta način čim manj možnosti, da se med seboj srečujejo. Toda, ker bi iz dvigala lahko stopil tudi kakšen drug nesrečnež, te medtem ko čakaš, obrnejo z obrazom proti zidu in te še strogo opominjo, da se ne smeš nikamor ozreti. No, ko je to pri kraju, greš v šesto ali sedmo nadstropje. Tam je zopet druga formalnost: ponoviti moraš ime in priimek ter očetovstvo.

Končno sem, potem ko sem se moral še nekajkrat ustaviti ter gledati v zid,

le priromal do urada, kjer je bil moj preiskovalni sodnik. Takoj ob vstopu me je objel sijaj luči in razkošna oprema: krasna pisalna miza, lep divan, mogočni fotelji. Zdelo se mi je, da sem prišel v kabinet kakega ministra.

»Dober večer,« sem pozdravil. »Dober večer, sedite!« Pokazal mi je na majhen naslonjač zraven male mize, ki je stala približno tri metre od njega.

Izpraševanje se je začelo v še kar mirnem tonu; prvi večer so me izprašali največ o mojem življenju in o osebnih podatkih: kdaj in kje sem rojen; če sem sin bogatih ali revnih staršev; če sem ali če sem bil član kakšne stranke; kaj in kje sem študiral; kdaj sem bil posevčen v duhovnika; kje sem študiral ruščino; kdaj sem prišel prvič v Rusijo in koliko časa sem ostal itd.

Uvod je bil torej miren, ne pa tako nadaljevanje, kajti začel me je dolžiti vseh mogočih zločinov, ki naj bi jih bili jaz in z mano vsi duhovniki in vsa katoliška Cerkev zagrešili proti Sovjetski zvezi in njenim zakonom.

POSEBEN NAMEN MARIJINEGA SLAVJA NA OPČINAH

Letošnje Marijino slavlje na Opčinah ima poseben namen, vršilo se bo namreč v duhu pokore, in sicer po namenu fatimskega škofa msgr. Joao Venancia. Ta je pozval vse škofo sveta, naj vabijo svoje vernike, da 13. oktobra v Marijinih romarskih krajih opravijo posebne spokorne slovesnosti. S privoljenjem našega g. škofa in ob njegovi udeležbi bo imelo letošnje Marijino slavlje ravno ta namen, saj je ta dan za nas najlepša prilika, da se pridružimo tudi mi primorski Slovenci temu namenu.

Zadostiti hočemo Bogu za vse nezvestobe, kletvine, krivice, zanemarjanje in zapostavljanje verskih in poklicnih dolžnosti, za neposlušnost Cerкви božji, za skrunjenje Gospodovega dne, za nesramne grehe, za slepo podporo brezbožnemu komunizmu.

Marija naj sprejme ta naša prizadevanja in naj nam izprosi božjega usmiljenja ter zvestobe in vztrajnosti v sveti veri in izpolnjevanju svojih dolžnosti.

Marijino slavlje naj bo javna izpoved naše vere ter zvestobe katoliškemu načelom v našem javnem in zasebnem življenju.

Nova dela v ladjedelnicah CRDA

V ladjedelnici Sv. Marka so v tem tednu začeli z gradnjo 22.400 tonske tovorne ladje za družbo Grimaldi iz Genova. V soboto pa bodo položili grebelj za 40.000 tonsko potniško ladjo družbe Italia, ki bo plula na progi Genova-Amerika. Pri tej potniški ladji bodo zaposleni tudi tržaški obrtniki in mali industrijalci, saj zahteva potniška ladja vso drugačno opremo kot pa tovorna. Obljubljeni sta še dve potniški ladji, ki naj bi jih tudi začeli graditi v tem tednu, in sicer za tržaški »Lloyd«; vozili naj bi med Trstom in Avstralijo. Skupno bodo tako začeli v tem tednu v tržaški ladjedelnici Sv. Marka z gradnjo 116 tisoč ton ladjevja, kar bo za nekaj let zagotovilo delo delavcem tržaške ladjedelnice.

Brošura »Kraške gostilne«

Tržaška pokrajinska turistična ustanova je izdala zanimivo brošuro »Kraške gostilne« v italijanščini. Popisane so vse kraške gostilne od Prebena do Devina, njihove zanimivosti in vrline njihovih kuhinj. Knjižica je bogato ilustrirana in dobro podana, le slovenska imena so na mnogih mestih spačena, kar knjigo zelo kazi. Knjižica ima tudi pregleden zemljevid.

Smrt msgr. Manega

V četrtek 1. septembra so v njegovem rojstnem kraju blizu Trenta pokopali monsignorja Manega. Pokojni je bil častni kanonik svetega Justa, dolga leta katehet na srednjih šolah in zadnja leta predsednik cerkvenega sodišča. Vršil je še druge odgovorne službe pri tržaški kuriji. Stalno je bival v Rojanu in tam zelo rad pomagal pri dušnopastirskem delu, zlasti pri spovedovanju. Dočakal je 79 let. — Naj mu Bog poplača vse njegovo duhovniško delo!

Slovo škedenjskega župnika

V nedeljo 28. avg. se je škedenjski župnik poslovil od svojih faranov. Po šestnajstih letih župnikovanja zapušča škedenjsko faro, ker ga dolžnost kliče drugam. Pred tremi leti je postal kanonik in takrat smo vedeli, da ne bo mogel več dolgo ostati v Škedenju.

Po sv. maši smo se slovenski verniki zbrali pri g. Jakominu, da bi se poslovili od msgr. Kazimirja Rovisa. G. Jakomin je spregovoril nekaj besed, s katerimi je izrazil hvaležnost v imenu vseh prisotnih. Tudi predstavnik pevskega zbora je v imenu vseh pevcev pozdravil g. župnika, ki je bil očitno zelo ganjen. To je bila njegova zadnja župnija; ne bo mogel pozabiti let, ki jih je preživel tukaj, od takrat, ko je prišel k nam kot župnik, pa do danes, ko nas zapušča. Spominjali se ga bomo vedno s hvaležnostjo; spominjali se bomo njegovih bodrilnih besed, ki so nam dajale poguma v težkih trenutkih preizkušnje. Spominjali se bomo vseh lepih romanj, ki smo jih napravili skupaj z njim. Prav posebno mu je hvaležen cerkveni pevski zbor, katerega je vedno podpiral, kateremu je bil vedno naklonjen.

Vsi skupaj mu želimo iz vsega srca, da bi imel na novi poti mnogo uspeha in sreče in da bi se kdaj spominjal svojih nekdanjih faranov, s katerimi je preživel briske in vesele ure.

V nedeljo se je predstavil svojim faranom novi župni upravitelj msgr. L. Latin. Pozdravil je vernike pri vseh svetih mašah.

Slovenski župljani

ki je napolnila z vodo gorske hudournike. Naši šotori so skoro vsi odlično vzdržali naliv. Obiskovalcu se je naš tabor takole prikazal: šotori so bili postavljeni v polkrogu; na sredi se je dvigal visok jambor, na katerem sta plapolali tržaška in skavtska zastava. Ko je bilo vse pripravljeno, se je začelo pravo skavtsko življenje. Držale smo se dnevnega reda, ki nam ga je skavtsko vodstvo vsak dan določilo.

Vstajale smo ob 6.30. Jutranji telovadbi in umivanju v potoku je sledila jutranja molitev pred Marijino podobo, ki smo jo postavile poleg tabora, in dviganje zastave. Na dnevnem redu je bila tudi sv. maša. Zal zanjo nismo dobile dovoljenja, da bi jo imele v taboru. Zato se je nismo mogle vsak dan vse udeležiti. Sel pa je v vas k maši po en vod, nekakrat pa smo šle vse in vse pristopile k sv. obhajilu. Po kavi smo zračile in uredile šotore. Po malici smo se razdelile za razna opravila: nekatere so kuhale, druge so nabirale drva po gozdu, tretje so se vezbale za razne nastope in z zastavicami v semoreju.

Ob žvižgu smo se zbrale pri kuhinji in z velikim tekom pojedle, kar so nam skrbne kuharice pripravile. Popoldne smo iskale drva za taborni ogenj in smo imele pevske vaje. Dobre volje, smeha in petja nam ves čas taborjenja ni manjkalo, saj se je naš tabor imenoval »tabor veselja«. Ko so se prve zvezde pokazale na nebu,

smo prižgale taborni ogenj. Tu je g. asistent večer za večerom razlagal, kako si moremo pridobiti pravo veselje. To ne obstoji samo v smeju, petju in plesu, ampak ima svoj sedež globlje v duši. Pridobimo si ga, če imamo pravo ljubezen do Boga, ki jo pokažemo z izpolnjevanjem božjih zapovedi. Vir veselja je vestno izpolnjevanje poklicnih dolžnosti, poznanje narave, ki je božje delo. Ko tako veselje nosimo v duši, občutimo mir vesti in nas ne spravijo s tira nobeno trpljenje in nobene preizkušnje, ki nas morejo v življenje zadeti. Skavtinje so potem razlagale vsak večer po en skavtski zakon. Voditeljice so poročale o dnevnem delu in so povedale potrebne pripombe. Zabavni prizori, rajanje in petje, vse to je dopolnjevalo veselo razpoloženje. Ko je plamen ugašal, smo opravile večerno molitev in se nato umaknile v šotore.

Vsak dan nam je v taboru prinesel novih in lepih doživetij. Nismo se vedno držale doma. Delale smo tudi daljše izlete. Obiskale smo Ojstrnik in opravile smo romanje na Sv. Višarje.

Lepo vreme in dobra volja sleherne izmed nas je pripomogla, da je naš tabor lepo uspel. Prehitro je vse minilo. Po dvanajstih dneh je bilo treba tabor podreti in se vrniti domov. Pridobile pa smo si dosti koristnih naukov in novih izkušenj.

Lastovke

Srebrna poroka v Gorici

V nedeljo 21. avgusta sta obhajala srebrno poroko g. Jožef Vižintin in njegova žena Justina. Slavljencec je med našimi ljudmi poznan kot dober urar. Doma je iz Gorice, njegova soproga pa iz Sempetra. Vzgojila sta troje otrok, med njimi letošnjo maturantko Franko Vižintin.

Obema iskrene čestitke in voščila za nadaljnje srečno življenje na skupni poti.

ZA SV. VIŠARJE

Sv. Višarje praznujejo letos svojo 600. letnico. Za to priliko so prenovili notranjost cerkve. V stranski kapeli so za spomin na 600-letnico postavili nov marmornat oltar sv. Ane. Oltar pa je brez prtove. Za to se vodstvo svetišča obrača s prošnjo na kako dobro ženo, zlasti, če nosi ime po sv. Ani, da bi darovala prt za oltar. Oltarna miza ima mero m 1,86x0,56. Oltar bo posvečen zadnjo nedeljo v septembru.

Informacije dobite lahko na naši upravi. Darovalki ali darovalkam, če bodo skupno prispevale, že v naprej Marija bogato povrni.

V Doberdobo bodo gradili otroški vrtec

V kratkem bodo v Doberdobo nasprotni orožniške vojašnice začeli z gradnjo novega otroškega vrtca. Gradilo ga bo podjetje iz Červinjana. Občina je v ta namen najela posojilo 10 in pol milijona lir pri »Cassa depositi e prestiti« v Rimu z dolgoročnim odplačevanjem.

Boj proti otroški paralizi

V goriški občini je napredek cepljenja proti otroški paralizi zadovoljiv. V lanskem letu je bilo cepljenih 2168 otrok, kar predstavlja 74 odstotkov otrok do treh let starosti in 66 odstotkov od 3 do 6 let. V tem pogledu je Gorica med najbolj naprednimi občinami v državi.

Pod lipo v Melbournu

Hvalevredno delovanje avstralskih Slovencev

Iz Sidneya je dospela nova številka Misli, slovenskega mesečnika v Avstraliji, ki je v svojem IX. letniku in se naglo bliža k desetletnemu jubileju. Zasluga za redno izhajanje in izpopolnjevanje gre ureditniku p. Bernardu Ambrožiču. Odveč bi bilo omeniti, koliko truda zahteva urejanje in kaj pomeni za Slovence, razkrojene po širni avstralski deželi. Iz vseh prispevkov diha ljubezen do domače zemlje in volja za ohranitev svojega jezika in kulture. V vseh teh letih je revija s skrbjo spremljala življenje slovenskih manjšin. Tako je v tej številki eden najlepših člankov: »Dve boleči klofuti koroških Slovencev.« — Podplat je koža čez in čez postala, piše urednik, »bi lahko peli s Prešernom koroški Slovenci pod udarci avstralskih Nemcev.« Na take udarce so pa že vajeni in so jim samo v bodrilo za naslednje narodno in kulturno delo. Klofuti pa, ki so ju dobili s strani celovške škofije z odklokom o poučevanju katekizma v nemščini, in s strani jugoslovske vlade, ki izjavlja, da je urejanje sporov med Slovenci in Nemci na Koroškem zgolj notranja avstralska zadeva, je težje preboleti. — »Vendar klofut ne vračajo,« zaključuje, »pod njimi jim raste nova moč, vzdržali se bodo s črpanjem iz tega lastnega vira: iz vere vase in božjo Pravičnost. Bodimo z njimi, podpirajmo jih!« — Mesečnik vsebuje še druge zanimive članke o Avstraliji, dve povesti v nadaljevanjih, članek pokojnega škofa Rožmana o cerkvenih zborih in recenzijo Arnežev knjige Slovenija in European Affairs.

Najzanimivejše strani revije pa so stalne rubrike, kjer se seznanimo z življenjem slovenskih izseljencev pod Južnim Kri-

žem. »Telefon: 86-7787 — p. Bazilij tipka« je naslov najbolj branim stranem v Mislih. Stirje slovenski duhovniki skrbje za dušnopastirstvo v deželi, ki je skoro tako velika kot ZDA. Njihovi avtomobili prepotujejo letno tisoče kilometrov, da obiščejo čim več Slovencev, razkropljenih po avstralskem bushu. Lahko si mislimo, kaj pomeni za te družine patrov obisk. P. Bazilij je slovenski duhovnik v Melbournu in skrbi za Slovence v državi Victoria. Toda njegovo delo se seveda ne omejuje na dušnopastirstvo. Pater skrbi za nove priseljence, jim pomaga do dela in stanovanja in skrbi za tiste, ki jih je zadela nesreča. Zato so tu vestno zabeleženi krsti, poroke, nesreče, smrti, uspehi in napredovanja v slovenski skupnosti v Victoriji.

V dopisih »Križem avstralske Slovenije« se oglašajo bralci in pišejo o svojem življenju, o uspehih in težavah, ki jih srečujejo v novi deželi. Tako je v teh Mislih lep dopis izseljenca, ki se je prvič udeležil slovenske službe božje v Melbournu. Kakšna radost ga je navdala, ko je lahko deset tisoč milj od doma poslušal pred polno cerkvijo slovensko pesem. Zdelo se mu je, da je od lipo pred domačo farno cerkvijo.

Slovenski klub v Melbournu je zelo aktiven. Redno prireja zabave in izlete, ki so zelo obiskani. Ves trud pa je bil v zadnjih letih usmerjen v to, da bi dobili Slovenci v Melbournu svoj dom. Zadnja številka Vestnika, notranjega glasila SKM, prinaša razveselljivo vest, da se je prvi del akcije za Slovenski dom zaključil. Julija so Slovenci v Melbournu dobili svoj dom, ki bo novo žarišče slovenske kulture in prosvete v Avstraliji. F.T.

Sončna peč pri Portorožu

Med Portorožem in Piranom je začela te dni delovati prva sončna peč v Jugoslaviji. Ze takoj prvi dan je dosegla 3000 stopinj gorkote. Podobne peči imajo sedaj samo v Franciji, Rusiji in Kaliforniji. Sončno energijo lovijo s posebnimi zrcali, ki nato odbijajo sončne žarke v parabolično zrcalo. Sončno peč pri Portorožu je uredil metalurški inštitut ljubljanske univerze, ki namerava v bližini te postaviti še druge take peči, ker je piranska okolica najbolj primerna za lovljenje sončnih žarkov.

— ZA DOBRO VOLJO — ODKRITOSRCEN MOZ

Jakob Suša je imel veliko družino, 14 otrok. Imel jih je rad, a še rajši je imel sladko vince. Kadar se ga je nekoliko nalezelo, je bil sila odkritosrcen. Nekoč je ob taki priliki modroval: »Da, da, pridna je moja žena, ki ima toliko otrok in so vsi siti. Če bi jih imel jaz, bi se bili gotovo že vsi posušili, saj sem Jakob Suša.«

OBVESTILA

ROMARJI ZA LORETO-ASSISI naj se oglasijo v nedeljo 11. septembra v Marijinišču na Opčinah (ul. Nazionale 89) in sicer popoldne pred in po procesiji. Vpisovanje se zaključuje to nedeljo. Potovali bomo z avtopulmanom; spored dobi vsak na dom.

VPISOVANJE v Vzgojni zavod Marijinišču na Opčinah se zaključuje 15. septembra. Vsi že vpisani naj do tega roka poslošajo potrebne dokumente za vpis v šolo.

VPISOVANJE NA LJUDSKI SOLI. Daktični ravnatelj za osnovne šole s slovenskim učnim jezikom na Goriškem obvešča učitelstvo, da se z dnem 15. t. m. prične vpisovanje v osnovno šolo in se zaključuje z dnem 30. t. m.

Izpiti II. roka za peti razred bodo dnevi 21. in 22. t. m. Izpiti II. roka za drugi razred bodo dnevi 23. in 24. t. m. Istočasno se bodo vršili tudi sprejemni izpiti privatistov.

Izpitne komisije ostanejo iste kot v prejšnjem roku.

Solsko leto se prične dne 1. oktobra s sv. mašo in dne 3. oktobra s poukom.

INDUSTRIJSKA SOLA V NABREŽINU. Ravnateljstvo državnega dvoletnega industrijskega strokovnega tečaja s slovenskim učnim jezikom v Nabrežini in z oddeljenimi razredi v Sv. Križu sporoča, da se vrši vpisovanje za vse tri razrede za šolsko leto 1960/61 vsak torek, četrtek in soboto od 10. do 12. ure do vključno 25. septembra t.l. na ravnateljstvu tečaja v Nabrežini, trg sv. Roka.

NA OPČINE bo prihodnjo nedeljo slava koriera s Travnika ob 2. popoldne. Vpisati se je treba pri fotografu g. Kleindienstu.

APOSTOLSTVO MOLITVE vabi na praznik k M. B. v Motta di Livenza, ki se bo vršilo v nedeljo 25. sept. — Kdor se želi udeležiti, naj se vpiše pri fotografu g. Kleindienstu na Travniku.

SLIKE IZ ROMANJE v Altötting in M. nakovo dobite na ogled v upravi Katoliškega glasa v Gorici. Istotam se sprejemajo tudi naročila za slike.

DAROVI

Za Marijin dom v Rojanu: N. N. z Opčin 20.000; Pina Tavčar 1.000; Škerlavaj 2.000; N. N. iz Barkovelj 1.000; v počastitev pok. mame g. Dušana Jakomina Iv. ka Sancin iz Skednja 1.000 in Albina B. čer iz Skednja 1.000 lir. — Bog plačaj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpa trgovski L 20, osmrtnice L 30, več tiskov davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragega

Danila Križmančič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam na nedopovedljivi način izkazali toliko sočutja. Hvala zlasti mladini.

Bazovica, 3. 9. 1960.

Družina KRIŽMANČIČ, Bazovica

V nedeljo 11. sept. vsi na Marijino slavlje na Opčinah